

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiează.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 1415 Scol.

Publicațiune oficială.

Sinodul archidieceșan din acest an în ședința sa a X din 3/15 Maiu sub Nr. protocol. 117 a binevoit la propunerea consistoriului în sensul §. 122 p. 2 al statutului organic al bisericei noastre a introduce în școlile noastre populare, în seminare și în institutele preparandiale;

a) cartea „Pomăritul” de Demetriu Comșa profesor la institutul seminarial pedagogic-teologic din Sibiu;

b) „Planiglobul” și mapa „Europa” de I. M. Moldovan și Krafft.

Acosta se aduce la cunoștința profesorilor și învățătorilor din archidieceșă spre orientare.

Sibiu, 30 Octomvrie 1878.

Consistoriul archidieceșan.

Sibiu, 30 Octomvrie.

În capitala Ungariei sînt intrunite două feluri de corpuri reprezentative, împărțite în trei corporațiuni. Tote trei se vor ocupa în prima linie în un timp ôre care cu politica esternă. Inse și politica esternă va ave un sfârșit. Atunci corpurile cari se numesc delegațiuni se duc de unde au venit și cele cari reprezintă jumătățile Austro-Ungariei vor continua lucrările privitoare la lipsele și trebuințele interne.

Adevărat că situațiunea nu este așa de netedă încât continuarea lucrărilor privitoare la lipsele și trebuințele interne să mērgă înainte neîmpedată. Crisele ministeriali, încă neterminate, și crisa parlamentară de dincolo de Laita sînt foarte dispuse a da naștere unor evenimente, cari să schimbe foarte mult, sau radical guvernământul de față. Cechii stau la pândă și așteptă momentul în care să și începă cu efect activitatea pornită, Slovenii se sfătuiesc în adunări și regulază

procedarea, Croații nemulțămii cu ce au obținut până acum ridică nouă pretențiuni... În fine, în acest timp mișcat, tôte poporele din monarhie, mai mari și mai mici, dau semne de viață. Tôte să pregătesc pentru ca să obțină câte ceva în folosul lor din situațiunea actuală. Numai noi Români din Ungaria și Transilvania, pare că nu am avé lipsă de nimica. Ca nisce adevărați fataliști așteptăm să vină preste noi ce ni s'a pregătit de ursită.

Să fim drepti — și la noi se face ce se face. Pentrucă sînt între noi ômeni, cari cu puțină desteritate, dar cu mai mult noroc, stăruiesc a ne deprinde într-un a ne minți noi pre noi înșine.

Dela 1865 încôce, cu deosebire nouă celor din Transilvania, ni se dice în diverse cuvinte, dar pe una și aceeași melodie: să evităm terenul public de stat, unde să ne putem valora aspirațiunile și pretenșiunile cele drepte ale noastre. Iară într-un cât, unii sau alții, voiesc a smânci carul național din nomolul amăgirii proprii, avem să privim la minunatul fenomen, prin care se paralizază cele mai salutare întreprinderi.

Cine se va ocupa mai târziu, cu bucătica istoriei noastre naționale de treispredece ani încôce nu se va pute mira destul de demersul politic al Românilor din Transilvania. Nu se va pute mira destul cum, după un început atât de măreț la 1861, cu un congres național politic, continuat la 1863 în congres național politic, în dieta din anii 1863 și 1864; continuat pe baza acestor anteacte în dieta din Cluj dela 1865, a putut urma o întrerupere așa dîcînd nemotivată?

Datorința celor de față este a nu lăsa numai istoriei judecata, ci a căuta de pre acum cauzele întreruperii și cât mai este cu putință a îndrepta greșala până a nu fi matură numai și numai de domeniul istoriei.

Conferința națională din vĕra trecută a fost ales o comisiune, adevĕ-

rat numai pentru afaceri electorale, și pentru cazul când s'ar ivi necesitatea de afaceri electorale. Nu scim dacă comisiunea acosta se crede mărginită numai pe lângă astfel de afaceri. Admițînd că comisiunea se ține cu rigurositate de mandatul ce i l'a dat conferința și nu voiesce să trecă preste marginile aceluia, se vor afla alti bărbați sau chiar și cei din comisiune, împreună cu alții, cari să cugete asupra pozițiunei noastre și să afle modalitatea cum să se pună carul național în mișcare.

„Audaces fortuna juvat”. Să încetăm cu hesitarea când e vorba de a apăra și a acuire drepturi și când n'avem să cutezăm sau să punem în joc nimica, ci de a lucra între marginile dreptății și ecuității, cum trebuie să-i fie permis, cum este datoriu să lucre ori-care cetățan.

Dacă sôrtea sau norocul ajută pre cutezători, dreptate va ajuta cu atât mai mult pre cei ce năsuiesc spre dēnsa și Români din Transilvania și Ungaria nici până la ecuitate nu se întind: — ei cer numai dreptate.

Revista politică.

Duminecă a fost recepțiunea solemnă a delegațiunilor în castelul regal din Budapesta. Imperatul și regele a răspuns la cuvintele adresate de presidenți cam următoarele: Guvernul va stăruî cu tōtă acuratețea pentru consecuența esecutare a tratatului din Berlin. Deslegarea cea grabnică a problemei militare în Bosnia și Erțegovina a făcut posibilă retragerea unei părți considerabile din trupele de ocupațiune. Guvernul se va strădui acum cu tōtă serioșitatea a aduce în armoniă jertfele de ocupațiune cu situațiunea finanțială a monarhiei cu scop de a grăbi după putință momentul, în care administrațiunea Bosniei și Erțegovinei să se potă acoperi din mijlocele acestor țeri. Speranța că va

succede armonia acosta este cu atât mai întemeiată, cu cât raporturile către celelalte puteri sînt cele mai bune. Imperatul și regele are încredere în cooperațiunea delegațiunilor, în norocosa terminare a operei începute, în susținerea păcei și în binele și gloria monarhiei.

Carte roșie nu se va presenta de astădată delegațiunilor, ci se vor împărtași, obiect de obiect, tôte cele ce au a se desbata de delegațiuni. Între aceste vor avé un loc distins: tratatul din Berlin și protococele aceluiaș precum și o cartă despre schimbările teritoriale ce se fac în urma tratatului.

Proiectul bugetului arată o pretenșiune de cheltueli de 109,850,297 fl. și venite de 3,257,584 fl.

Croații au inmanuat Maj. Sale în 7 Nov. adresa dietei croatice în castelul regal din Budapesta. Maj. Sa a dat deputațiunei un respuns foarte aspru. După ce a mulțămit pentru loialitatea și alipirea Croaților a adaus, că datorința sa de regent i impune a se îngriji ca să se păstreze competențele de stat și instituțiunile legale. De aceea nu pōte trece cu vederea că dieta Croației și Slavoniei s'a ocupat cu cestiuni care trec preste competență, precum sînt afacerile esterne. Așteptă așa dară ca dieta Croato-Slavoniei să observe marginile competenței sale și să se folosască și în viitor de espresiuni conforme legilor, când este vorba de corōna ungarăscă.

Senatul imperial este amănat.

Din Budapesta se telegrafază, că împĕratul a emis amnestie generală pentru tot ținutul țĕrilor ocupate. Proclamațiunea respectivă se va publica cât mai curēnd.

Rusia a devenit foarte blândă în timpul din urmă. Într'o notă adresată guvernului englez, declară într'un mod foarte liniscitor și prevenitor, că ea n'a cugetat nici odată a ataca tratatul din Berlin, sau a amăna retragerea trupelor sale. Ceea ce a făcut Rusia în timpul din urmă, sporindu-și trupele în

FOIȚA.

Suveniri din viața scolară.

III. Școla din Blaj.

(Urmare.)

Așa dară nu mergem pe la Tiuș, nu mergem pe drumul cel bătut, ci peste deal pe drumul cucului,

În vreme de un ceas am ajuns la Mureș. Iar la Mureș nu era pod stătăreț, ci numai umblătoriu, pe care l'îndrepta podariul cu o prăjină lungă. — Iar podariul cu podul de ceialaltă parte a Mureșului.

„Mēi podariu, mē! hai cu podul de ne treci!” strigă cocieriul de la căruța popi.

„Ba io!” respunse podariul, „că-i apa mare, și s' singur aci, mē!” Ce era să facem în fața unui respuns așa de hotărit?! Prin Mureș nu era vorbă de trecut, iar să ne întorcem îndărĕpt nu ne venia la socotelă. Prin urmare ne hotărîm să mergem, ca să-i ajutăm la aducerea podului. După o scurtă parlamentare între cocier și podariu, acesta luă o luntre de fune, și începū

a o trage pe Murēș în sus. Iar noi, stam inciumpiți și ne uitam la el cum își făcea meseria. Într'un târziu îl vedem, că sare în luntre și începe a împunge în apă cu lungă lui prăjină. Apa însă era mare foarte, așa de mare de numai ici colea ajungea în fundul ei cu prăjina și putea să îndrepte luntrea, carea amenința mereu cu resturnare. Din astă pricină când era în dreptul nostru abia se depărtase de țermurele de dincolo căți-va pași.

„Fugiți înainte de mē prindeți,” strigă podariul, care avea ochi numai pentru luntre și valurile Murēșului. Fugea luntrea dusă de valurile nebune, dar nici noi nu stam cu mînile în sin. După o fugă ca de ¼ oră, podariul a reușit să-și apropie luntrea de țermurele noastre, și aruncându ne o fune, ne puse în poziție, ca să oprim luntrea și pe el să l' scōtem la uscat.

„Nu'i chip de trecut” dîse podariul, că'i prea mare Murēșul. Mai bine era dacă v'ați fi întors înapoi. Mē tem de primejdie.”

Podariul, precum vedeți, era pesimist. Iar noi auidisem, că pesimismul este un rĕu.

Deci sus cu stindardul nostru optimistic, incredințându l' că n'are să-și facă gărgăuni, că aci sîntem noi, și că dacă n'a fi alt modru noi tragem luntrea după noi în not. Iar unul din noi, aducēndu-și aminte de strămoșul Iulie Chesariul, care încă era odată în starea noastră dîse podariului în latinesce ceea, ce a dîs strămoșul cătră podariul sĕu: „tu duci pe Cesar și norocul lui.” Acest argument se vede, că a capacitat pe podariu, care și el presimția a se trage direct din podariul lui Cesar, și care ca Romān a înțeles profundele cuvinte latinesci — și... n'a mai făcut vorbă ci înșirāndu-ne la funea luntrei a incheiat cu: „să tragem dară, și Dĕu să ne ajute.” — Cāt am fugit în vreme de ¼ de cēs a trebuit să tragem aprōpe un cēs. Ajunși la locul de unde am plecat, adecă unde steteau căruțele, noi am fi sărit în luntre, dar podariul nu ne-a dat ragaz, ci... încă pe atāta, ca să putem ajunge de ceialaltă parte. După o muncă de aprōpe încă o oră, în care vreme noi ne depărtaserăm binișor de căruța: în luntre băeți. După ce cu mare grijă ne-am așĕdat în luntre, și după ce po-

dariul ne spusĕ, că de vom face cea mai mică mișcare nechibzuită ne resturnăm și înneacă, cel de pe țermure aruncă funea în luntre, iar luntrea începū a sălta cu noi amenințānd neincetă cu confundarea. Luntrea era strimță ca o tilincă, așa cāt nu încăpeam doi alătura, iar noi 6 inși înșirați în tr'ēnsa, cari abia cutezam să sufflăm.

Așa respect aveam de valurile, cari erau pe — aci — pe aci să între în luntre sau să ne restorne. De viteji optimiști ce eram, fie-care minut ni se părea un veac, și fie-care val ce venia și clătina luntrea credēm, că are să ne trimită în împĕrăția lui Neptun. Deși nu era cald, și deși ploua și noi steteam ca pironiți: ne năpădeau sudorile. Iar acosta stare de ispită, în care reutăciōsul April ș'a bătut joc de optimismul nostru, a ținut mult și pentru cei de pe țermure. După o călĕtorie pentru cei din luntre de 1000 de ani, iar pentru cei de pe țermure ca de ½ oră ne-am tređit, că luntrea se opresce între nesce plute ce erau legate de țermure. Nici Iona prorocul când a eșit din pantecele chitului n'a resuflat mai fericit, de cum am resuflat noi, când am eșit

Turcia și înaintându-le spre Constantinopole, a fost dictat de împregiurări.

Anglia se pare deocamdată mulțumită cu declarațiunea ruscă. Stăruiesc însă prelungă stricta observare a tratatului din Berlin și pentru această priveghiază cu flota sa în apropierea Constantinopolei.

Contele Suvaloff a trecut prin Viena, venind dela Livadia, unde se află Țarul, spre London. Se ține, că misiunea lui Suvaloff este de a străbate la cabinetul din St. Iam cu împlinirea unor dorințe ale Țarului. Între dorințele Țarului sunt în prima linie părăsirea pasurilor balcanice din partea Turcilor și ocuparea lor cu miliții ruse și autonomizarea Macedoniei.

Cu toate aceste resboiul între Englezi și Afgani este neevitabil.

„Polit. Corr.“ scrie, că în București lumea este foarte îngrijată. De aceea în țera întrăgă este numai un glas: sporirea puterii armate a țerei. În ministeriul de rebel activitatea este foarte mare. Tot „Pol. Cor.“ vorbește de o grupare nouă de partide politice, care să poarte o politică rusă și pe față.

Comisia europeană pentru delimitarea Dobrogei a pășit la lucru. La Călărași a fost o întrevedere între membrii comisiunii și d-nii miniștri I. C. Brătianu și M. Cogălniceanu. Se asigură, că comisiunea e foarte bine dispusă pentru cauza Românilor. Ea — se vorbește — va începe linia de demarcare imediat lângă Silistra; va trece pe la Arab-Tabia un punct, ce domină Silistra, apoi pe la apus de Cusgun și va merge în jos de Mangalia. Prin această România va obține aproape 20 kil. în lățime mai mult, decât însemnă cartele rusești.

La 25 curent, s'a constituit comisiunea Dunărenă în Galați, pentru prima dată, după noua pozițiune cedată României, sub numirea: comisiunea internațională a Dunării. Președinte a fost ales Caratheodory-pașa, reprezentantul Turciei

Actul de acuzare al min. Tisza, preste care a trecut deja casa deputaților din Budapesta și despre care atinsesem și noi ceva pe scurt, îl reproducem acum, după ce dispunem de mai mult spațiu în următoarele.*)

„Națiunea magiară e o sinceră aderentă a stăruințelor pentru libertatea și civilizațiunea naționalităților slave. (?) Dar influința sistematică a Rusiei asupra acelor naționalități tinde la unirea și confederațiunea lor. Asemenea tendințe exercită o influință

*) Traducerea „Gaz. Trans.“

iresistibilă asupra naționalităților slave din Ungaria și Austria. Aceleași tendințe și aceleași elemente, cari au lucrat până acum în contra Turciei, vor lucra de aci înainte pentru slăbirea Ungariei și Austriei și mai târziu vor nimici existența noastră de stat. Ideea panslavismului se va alia cu puterea Rusiei în contra noastră, după cum s'a aliat în cursul resbelului în contra Turciei. Această alianță va bombarda otarele noastre, a căror apărare era cu mult mai ușoară, dacă integritatea Turciei, libertatea Dunării și independința României ar fi fost ocrotite în sensul tractatelor.

„Națiunea magiară a simțit instinctiv, că acum așa numita alianță a celor trei împărați și-a propus împărțirea Turciei și că pentru realizarea aceluși scop ministeriul comun, în înțelegere cu guvernul magiar, a dat mână de ajutoriu. Ea a simțit instinctiv, că guvernul prin declarațiuni neadeverate, prin denaturarea faptelor și prin amăgirea națiunii, se silă a crea fapte împlinite, căci toate s'au întemplat contrariu cu promisiunile sale solemne.

„România, în osebite rânduri, a cerut ajutoriu nostru în contra ocupațiunii rusești și pentru apărarea drepturilor ei întemeiate, și totuși, cu știința și învoirea anticipată a guvernului nostru, a perdut una din provinciile sale cele mai înfloritoare, independința sa a fost ciuntită și împinsă de forța împregiurărilor, a fost tărită în cercul de putere al Rusiei. Bulgaria, având administrațiune rusă și guvernul militar rus, e transformat în adevăr, într-o provincie rusească. Rusia, ocupând Basarabia până la Dunăre de drept și de fapt, a devenit o putere dunărenă. Libertatea navigațiunii pe Dunăre și comerciul nostru în Orient au devenit foarte problematice. Gelosia națiunii vecine italiene a fost deșteptată și abia s'a terminat ocuparea celor două provincii, și deja se manifesta tendințele slavilor în contra noastră.

„Președintele cabinetului magiar și ministrul de externe au declarat de nenumărate ori înaintea corpurilor legiuitoare, că între Ungaria, Austria și Rusia nu există nici un fel de învoielă în cestiunea Orientului. Dar cele în întemplate dovedesc în deajuns, ca aceste declarațiuni au fost neadeverate, făcute numai în scop de a amăgi corpurile legiuitoare. Având în vedere mersul evenimentelor și declarațiunile presei europone și considerând, că însuși d. ministru comun de externe a recunoscut mai de multe ori, că între cei trei împărați există o înțelegere în cestiunea Orientului, trebuie să ținem de adevărată declarațiunea bărbatilor

de stat din străinătate, că guvernul nostru s'a învoit de mai înainte cu Rusia, cel puțin pentru o împărțală parțială a Turciei.“

Apoi urmăză aceste 3 puncte de acusațiune:

a) Acusăm guvernul, că în cestiunile orientului în cursul resbelului ruso-turcesc, în înțelegere cu ministeriul comun, călcând cu premeditare constituțiunea, a comis nisce fapte și neglijențe, cari vatamă interesele Ungariei și ale Austriei și le periclitéză pentru viitoriu.

b) Acusăm guvernul, că în înțelegere cu ministeriul comun, a silat pe Ungaria și pe Austria la grele sacrificii de bani și sânge și acesta a făcut-o înșelând factorii constituționali.

c) În fine acuzăm guvernul, că, spre a pute ocupa Bosnia și Erțegovina, au efectuat astfel de fapte și au dat astfel de ordine, încât ele vatamă garanția constituțiunii, hotărârea legilor existente, libertatea personală a cetățenilor și sănțenia proprietății. Pentru aceste acțiuni și abuzuri guvernul trebuie, conform art. 3 din legea dela 1848, să fie pus în stare de acusațiune.

„În toate aceste procederi este culpabil guvernul comun, și în prima linie comitele Andrassy, și este de sperat, că corpurile respective vor trage la răspundere și pe membrii guvernului comun; de vreme ce însă conform pactului din 1867, este garantată participarea guvernului unguresc la conducerea politice esteriore și de vreme ce față cu corpurile legiuitoare ungare este mai întâiu de toate responsabil ministeriul unguresc apoi propunem, ca membrii ministeriului unguresc responsabil, aceia, cari se mai află în funcțiune, și cari au eșit între aceștia din funcțiune, ca Bela Perczel, ex-ministru al justiției și Kolomán Szél, ex-ministru de finanțe, să fie puși în stare de acusațiune.“

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Budapesta 9 Nov.

Am înțeles, că aseră a plecat de la Sibiu încóce Escel. Sa Metropolitul Miron Romanul. Escel. Sa este membru al delegațiunii unguresci și ca atare membru în comisiunea financiară a delegațiunii. Rolul, ce i s'a dat Metropolitului nostru prin alegerea această, pentru națiunea noastră are puțină importanță; Esc. Sa însă are, cu toate aceste, ocaziune frumoasă de a lucra pentru Români afară de comisiune și de delegațiuni.

Timpul pentru așa ceva este oportun, dar și neoportun. Oportun, pen-

trucă coróna și consiliarii ei actuali năsuiesc spre un scop, de-și fiecare din alte puncte de vedere, dic spre un scop, care nu se opune vederilor politice române, încât se ved în diaristică și pentru că în timpuri de aceste coróna și consiliarii ei au lipsă de concursul sincer al tuturor popórelor și când póte fi vorba de concurs este pré firesc, că trebuie sa fie vorba și de considerarea popórelor. Ne oportun, pentru că situațiunea guvernelor actuale încă tot mai este amenințată de năsuința unor factori politici, cari stăruiesc din toate puterile să dea cursului politic austro-unguresc o nouă direcțiune, adică, spre o alianță cu puterile apusene și să facă totodată *tabula rasa* cu evenemintele din Bosnia și Erțegovina. Urmarea cea mai deaprópe a direcțiunii acesteia ar fi un resboiu foarte apropiat cu Rusia. În cazul unui resboiu de soiul acesta sórtea noastră devine problematică. Tóte vitejiile soldaților români se dau în timpuri de aceste uitării și influința tradițională a ultramontanilor nostri atât este de roditoare în fantasii de rusofilism, încât în fiecare Român ortodocs privesce un aderent al politicei rusești; mai pune că sunt și Români, cari, ca aderenti ascunși ai ultramontanismului, pentru folose particulare, nutresc pe sub mână suspiciuni produse de o agitată fantasie.

Teren pentru dispusețiuni fantastice așa dară destul. —

Croații au contribuit mult la încercarea itelor politice. Ei dându-și pe față în adresa cătră regele, dorința de a li se anecea Bosnia și Erțegovina, au produs îngrijiri mari în cercurile magiare. Regele ce e drept a dat un răspuns la adresă, care eschide orice indoială și în urma căruia Croații pot scii pozitiv ce au să aștepte, adică să nu-și facă iluziuni de aneșări. Elementele opozițiunale înse nu vreau să pună nici un preț pe vorbele ministrilor, căci ei sunt redactorii răspunsului regesc. Elementele opozițiunale răspundesc neîncredere, și nu fără succes, față cu toate câte es de la guvern, ca să-l póta discredita și să póta mână apa pe móra antirusesca. Mai viu acum și Nemții din Cislaitania. Acestia ațită focul și mai tare. Andrassy și Tisza se țin încă. Este întrebarea că până când?

Amintiiu mai sus de posibilitatea unui resboiu cu Rusia.

Eată cum este de a se inchipui posibilitatea această.

De cumva succede opozițiunii să restórne pe Andrassy și pe Tisza, sau, ceea ce la noi încă este cu puțință, să-i „înduplece“ a schimba tactica politică urmată până acum, avem să ne așteptăm la mari eveneminte în pri-

din pântecel luntrei și ne-am vedut mântuiți de gura bálaurului de care podariul își bătuse joc. — Ca să ajungem mai în grabă la pod, am silat pe podariu să-și lege luntrea la țermure. Ajunși la pod era vorba să-l tragem pe Murăș în sus cel puțin atâta cât trăsese luntrea pe celalalt țermure. Dacă în Murăș a fost pus pe probă curagiul nostru, pe țermure s'a pus pe probă puterea noastră. Un lanț și două funii, legate cu câte un capăt de pod, erau menite să injuge 5 studenți și un opincariu.

Cine scie în ce chip s'a arat pământul când s'a seminat Dumbrava roșie acela își póte face o idee despre injugarea noastră, nu la arat, ci la podul cu care era sa trecem căruțele peste Murăș. Podul din firea sa greu, apa repede, iar țermurele tinoș, mizgos. Aceste toate ne făcură să cumpărăm scump fie care pas ce-l făceam. De câte ori vom fi lunecat și ingenuchiat cu primejdia d'a fi biruiți de resintința podului și trași în matca riuului — cine mai póte ține minte. Destul că după o trudă de aproape 2 ore am sărit cu toții în pod.

Acum nu mai avem grija resturnării, ci 2 dintre noi luară și ei prăjini spre a face ceea ce făcea podariul, iar ceialalti ne așezarem la hodină, și ca să nităm necasul, intonarem din totă inima

„Pe marea lină,
Carea suspină...“

Ajunși într'un târziu la țermurele opus, era vorba de eșire. Țermurele murășului însă era așa de înalt în cât nici unul nu ajungeam să dăm mâna sasului de pe țermure spre a pute eși.

Dacă aprodul Purice sa făcut Movilă ca Stefan cel mare să se póta sui călare: eu mam făcut scară, ca soții mei să se sue la țermure. După ce cu toții pe rind s'au pus picioarele la mine pe umere spre a sări pe țermure. „hii suran, ho bolocan!“ incepu eu a striga soților mei, cari se injugaseră la podul în care eu luasem poziție de Domn stăpânitoriu. Înzadar me provocară și ici și colea unde țermurele era potrivit ca să es din pod și să me injuge: eu me încuibasem în domnie și nu voiam să me laped de ea. Ajunși la căruțe, după ce cu mare greutate le-am aședat în pod:

la jug studenților. Așa cerca dreptatea. Pe uscat ne trasese caii pe noi, acum pe mureș în sus trebuia să facem contra-servițiu, trăgând noi pe cai cu căruțe cu tot.

Pe țermurele opus ni se păruse lucru greu să tragem podul gol. Acum însă am vedut adevăratul lucru greu când în pod erau 4 cai și două căruțe încărcate cu merinde. Ce să faci? Dacă ai intrat în horă, trebuie să joci, de ai scii că-ți sar opincile din picioare. Așa am făcut și noi. Și după o muncă osindită mai bine ca de o oră nește sălci, ce erau la țermure ne siliră să stăm loculul și într'un noroc să sărim în pod. Eu ca cel mai păcătos, pe cum se vede, am remas mai pe urmă ținând podul cu ajutoriul lanțului. Vrind însă să sar și eu în pod, acesta fu mai sprinten de cât mine făcând o repede mișcare, iar eu în loc să sar în pod, am sărit lângă pod — în Murăș. Norocul a fost că de o parte apa lângă țermure nu mi-a trecut peste cap, iar de alta m'am prins cu mânele de gardina podului, care m'a tras după sine prin apă ca să me spal de păcate până ce tovar-

șii mei m'au putut scóte din poziția cea nu togma de invidiat.

Încă nu făcusem călătorii pe ape. Cea d'antéi fu bun augur. Dar în sfirșit toate ostenețele erau trecute. Acum era să ne desfetăm de plăcerile călătoriei. Nu mai gândeam nime la primejdii, căci podul nu se putea resturna.

Nu sciu cum îmi era, că doream ca să nu ajungem curând la țermurile opus, ci să mergem cât mai mult pe Murăș, chiar și până la Bělğarad. Așa îmi tigneam odihna din pod și mersul cel liniștit al nostru. Podariul însă și cu cocieriul popi făcea ce făcea și apropia podul tot mai mult de țermure, până lovira într'o móra ce sta și ea părăsită de Ddeu, legată la țermurele Mureșului. Móra se cam hîrbui în urma isbirei ce i-a dat'o podul nostru, dar podul încă s'a oprit tare departe de locul unde era să se oprească după lege.

Cine era să mai tragă podul la locul lui, ca de acolo să scótem căruțele pe țermure?! Noi a bună samă nu! Nu! căci eram sătui de jug, și apoi slavă Downului trecuse de mult

măvară. Capetele omenilor de pe aici sânt foarte inferbentate de alianța cu puterile apusene: Anglia și Franția. Chiar și „P. Ll.“ împinge, de un timp încôce, opiniunea publică în direcțiunea acésta. Și ceva ce dice „P. Ll.“ nu e de a se desconsidera cu una cu două. Este de temut însă, că și „P. Ll.“ și chiar și inspiratorii lui se pot înșela sau vor să înșele. Amenințând însă Ungurii, serios sau prefăcuți, cu alianța cu puterile apusene ca să îmbuneze pe Unguri, ori să sparie pe Ruși și de altă parte purtându-se aristocratic cu poporêle din sudostul monarhiei, se pôte întempla, ca Rușii, dacă ar esista vre-o alianță apusană, să găsească un modus vivendi cu Anglia și atunci alianța cu puterile apusene să se prefacă în fum. Și în cazul acesta și în cazul când alianța cu apusul ar fi numai un popant, Rușii pot să se facă la rândul lor de cătră pădure, să ne caute pricina cu luminarea și aliată cu Germania și pôte și cu Italia să ne provoče a'i sta față în față. Jocul și când ar fi numai joc este periculos.

Atunci să vedem pe vitejii din gură.

Aceste sânt probabilități posibile și posibilități probabile, cari nu eschid și alte posibilități. Aș mai înșira multe care vi s'ar păre la întâia privire cu neputință și ar provoca surisul necredinței sau al indoielei multor cetitori. Termin cu atâta, că în sferile mai înalte magiare de aici să caută cu tot adinsul a să încungiura conflicte cu Rusia și a să păstra nevătămată hegemonia magiară. „Esaminați tôte și alegeți ce este mai bun.“

Mâne se deschid delegațiunile cu solemnitate. Foile de astăzi publicară programa solemnității deschiderii.

ă.

Crisa finanțiară în Europa.

Jurnalul „des Débats“ face următoarea dare de semnă asupra stării finanțiare a deosebitelor state europene:

De mai multă vreme, adică de vre-o patru sau cinci ani, Europa trece printr'o criză de o intensitate rară. După cei doi ani de activitate și prosperitate, carii au urmat resboiul fatal de la 1870—71, echilibrul economic s'a turburat. O catastrofă finanțiară a sguudit Viena, apoi mai în acelaș timp Berlinul și tôte piețele germane. În 1875, rescôla din Bosnia și din Erțegovina a luat chiar din întâiele ei țile un caracter alărmător, se scie care a fost, după aceea, urmarea și progresia evenimentelor din răsărit. Pe lângă nisce rele materiale și prea

vremea iobăgiei, iar noi eram studenți, octavani; nu căci lângă móră era țermurele pentru eșire, iar cât despre pod, va vedé podariul ce va face, noi n'avem vreme de perdat.

După acésta călătorie odisească, la drum pe uscat. Pe uscat însă era tot o apă. Drumurile de aici rivalisau cu drumul Tirnavei. Și pe aci era drumul la Blaj. Arături și finațe, șanțuri și păree erau pardoséla drumului nostru.

Dar în sfirșit nici pe astă cale, mai împingând și mai ridicând, când ne da Dđeu câte un șanț sau păreu înaintea, n'am stat locului. În calea noastră însă era un del. Iar în vârful delului era o ospetărie, la care se găsea vin bun.

Și la acea ospetărie ne-a dat Dđeu în cale un cunoscut, cantor în un sat vecin, care se întorcea de la Blaj. Acesta când ne-a văduț a pus în cinstea noastră o védră de vin pe mesă. „Faceți-ve rôtă copii, și înnecați necasul în vin“ dis- unul dintre noi, care era ca un vătav al studenților. Numai vin să fie, că studenții nu rămân de rușine.

(Va urma).

reale se adăogă un rêu de o natură diterită, însă nu mai puțin grozav: adecă neliniștea generală. amenințarea cu complicațiuni nouă, așteptarea unui necunoscut, care se simte, că va fi plin de primejdii. De la 1815 încôce niciodată nu s'a văduț o așa de fatală intrunire de impregiurări supărătoare, de cause depresive în afaceri, și de oprire a spiritului de întreprindere.

Unul dintre efectele acestei situații, sânt incurcăturile finanțiare a celor mai multe state europene. Tôte, sau mai tôte nu se găesc bine și sânt prea strinse atât în creditele strămbecce le sânt alocate de cătră parlamentele respective, cât și în cursele ce le produc impozitele statornicite. Sânt cu tôte astea două escepții: una care este reală, și una pe care noi o credem închipuită. Cea dintăiu e Franția, cea de a doua Italia. Franția simte și ea firesce nevoia universală, suferă și prin micșorarea foloselor industrialilor și comercianților ei; dar în sfârșit ea se ține încă bine de tot. Impozitele întră bine și dau sporuri: 55 de milioane mai mult decât anul trecut pentru cele dintăiu nouă luni a le anului curgător. Esposiția nu mai începe indoială a contribui nu cu puțin la acésta; însă propria elasticitate națională a contribuit asemenea în afară de ori-ce eveniment extraordinar. Budgetele Franției se soldéză de trei ani regulat în echilibru, și chiar cu excedent: astfel se scie, că acesta e un obicei bun, pe care-l perdu-se de la anul 1840. Cât despre Italia, este o escepțiune factică, credem, după regula generală. D. Cairolu anunță, că budgetul italian o să ofere un excedent de vre-o 60 milioane; că o să se pôtă scădea tacsă măcinișului, și chiar să se suprine; că o să se facă lucrări publice importante și în același timp să se întărescă și armata. Tôte acestea se par lucruri necuminti: însemneză, că se pune mult temeiu pe noroc, că se pune prea multă credință în nisce prevederi favorabile și în nisce conjecturi, când cineva, după atâtea greșeli de socotélă și în fața necunoscutului, se crede așa numai decât în stăpânirea adevăratului echilibru bugetar.

Ori cum, afară de Franția și de Italia, cari se arată relativ multămită din punctul de vedere finanțiar, tôte celalte țeri europene — cel puțin cele mari — ne par a se găsi în incurcătură. Acésta jenă este foarte bine cunoscută pentru Rusia, pentru Austria, pentru Ungaria, chiar și pentru Germania, și începe a se face cunoscută și pentru Englitera. Cele mai mici state din Europa nici ele nu scapă de dênșă. Să luăm de exemplu, Elveția. Se pôte găsi vre-o țară mai liniscită, care se pară a stăpâni mai multe isvóre de prosperitate, o țară, carea să aibă mai puține tendințe ambițioase, și care să fie mai adăpostită de orice amenințare din partea vecinilor săi? Și cu tôte acestea finanțele federale și ele sânt în jenă, trebuesc puse iar în echilibru, și guvernul elvetic pare că inclină cătră foarte rele mijloce de îndreptare.

Tôte țerile cari se găesc în strimtorare nu vor avea aceleași greutăți ca să scape de dênșă. Nu trebuie să ne prea ingrigim de sôrta finanțiară a Engliterii. Deși progresia veniturilor sale s'a micșorat și se găesc în fața unui deficit, că are recourse așa de indefinite încât pôte înfrunta cele mai mari și cele mai grele resboie fără să se témă că va cădea sub greutatea sarcinelor sale.

Englitera nu mai are aprôpe de loc imposite, și când auđim pe Englezi plângându-se de greutatea tacselor, avem un sentiment analog cu al unui om încărcat de datorii, care ar auđi pe un om foarte bogat vătându-se, că a perdat cine scie ce nimica tótă. Cu cele 33 milioane de locuitori ai sei, cu avuția ei care a sporit în-

tr'un chip prodigios, și cu deprețuirea metalelor prețioase, regatul britanic nu supôtă astăzi mai multe imposite ca în 1815, pe când n'avea decât jumătatea populației de astăzi.

Ar fi foarte ușor pentru Englitera să sporéscă cu 1 miliard de franci bugetul anual al veniturilor sale. Ba încă, pentru acest sfârșit n'ar avea nevoie să restabiléscă tôte tacsesele pe cari le-a suprimat sau micșorat de cindeci de ani încôce. Câte-va măsuri simple și sigure ar fi de ajuns. *Income taxa* (tacsă pe venituri) n'aduce în timpul de față decât 6 milioane de lire sterline (adecă 150 milioane de franci), — foarte puțin, nimica tótă pentru un stat așa de mare. Acésta tacsă pe vremea resboiului din Crimeea a trecut preste 400 milioane. Urcându-se la 5 procente, ceea ce nu e de loc excesiv, ar da cu îndestulare 600 milioane astăzi, mai cu semnă dacă s'ar suprima scutirile și jumătățile de scutire, ce s'au acordat în acești din urmă ani veniturilor de mijloc și cari sânt excesive. Apoi pentru ce ôre Englitera nu și-ar restabili impositul asupra zăharului, care în 1863 ei producea 160 milioane de franci, și care iar aduce acum 200 milioane de franci? Pe urmă impositul asupra ceaiului producea 140 milioane de franci în 1863; de atunci până astăzi acest imposit s'a redus așa, încât nu mai dă decât 80 până 85 milioane de franci; ar fi foarte ușor să se capete de aci un spor de vre-o 75 milioane.

Englitera n'are drepturi de înregistrare; în Franția, înregistrarea și timbrul produc vre-o 650 milioane de franci pe an; în Englitera, drepturile de timbru, care sânt singure întrebunțate, produc de-abia 270 milioane de fr. anual. Dacă Englitera ar vrea să se tacsese ca Franția, ar putea stringe de acolo 300—350 milioane de fr. Dacă prin urmare nevoia ar sil-o, finanțării ei n'ar avea trebuință să și bată capul mult pentru a lua de la contribuabili, fără însărcinarea lor excesivă, un spor de 1 miliard în venituri. — Cel dintăiu finanțiar continental dus în Englitera ar vedea, că nu e vre-o problemă grea să capete regatul acel spor. — Astfel o țară, care și-ar putea sporî tacsăre impositelor cu 1 miliard, și care împrumută cu trei și jum. procente, ar putea să și procure ceva cam de 25—30 miliarde capital. Destul e să spunem, că resursele Engliterii sânt practicește nesleite și fără margini, pe atât însă pe cât se pôte spune despre o avere omenescă, că-i nemărginită și nesecabilă.

(Va urma).

Protocótele Congresului din Berlin.

Protocolul Nr. 16.

Ședința din 9 Iuliu 1878.

(Urmare).

Prințul de Hohenlohe, în calitate de președinte al comisiunei de delimitare, reamintesc, că Congresul a lăsat acestei comisiuni de a decide, prin majoritatea voturilor asupra fruntariilor Sandjacului Sofii și a districtului Vranja. Alteța Sasupune Înaltei Adunări rezoluțiunea următoare relativă la Sandjacul Sofii și adoptată de cătră comisiune în unanimitate:

Linia de fruntarie între Serbia și Bulgaria se légă cu linia deja admisă, la un kilometru de Seguse, spre Nord-Vest, merge în linia directă spre muntele Stol, și de aci prin linia de separațiune a apelor între Morava și Sukova de sus, cu afluiții sei se împreună trecând prin Descani Kladanec, Drainica Planina, Darkowska-Planina, Crna Trava și Gacina, cu înălțimele, la Mecsid Planina.

Cât pentru Vranja, comisiunea a decis cu o majoritate de 5 glasuri, contra 2, ceea ce urméză:

Având de punct de plecare, înălțimile de la Polanica, fruntaria merge prin conțrafortul Karpinei Planina, până la

confluentul numit Koinska împreună cu Morava, trece Morava și o apucă în sus prin linia de împărțirea apelor între părăul Koinska și părăul, care se scurge în Morava, lângă Neradovce, spre a se uni cu Planina Sv. Ilja, până la Kljne și trecând prin punctele indicate pe harta de la 1516 și 1547 și prin Babina Gora, ajunge la Crni-vih.

Congresul sanționéză aceste două rezoluțiuni; dar asupra unei observațiuni a lui Caratheodory Pășa, este bine înțeles, că protocolul remâne deschis pentru instrucțiunea ce plenipotențiarii otomani aștept în fie care moment de la Pórtă.

La ordinea țilei este o comunicare a comisiunei de redacțiune.

D. Desprez, raportor al comisiunei reamintesc, că președintele congresului în ședința precedentă, a manifestat dorința de a cunósce starea lucrărilor comisiunei de redacțiune și planul general, ce dênșă și propune a urma, în distribuirea materiilor. Escelența sa espune, că lucrările sânt foarte înalte. Comisiunea așteptă, pentru a le termina, ca să i se înainteze raporturile comisiunei de delimitare, atât pentru Europa cât și pentru Asia și diferitele proiecte de stipulațiuni pentru Asia. Cât pentru plan, comisiunea puté se alegă, sau ordinea adoptată la San-Stefano, sau ordinea lucrărilor congresului. Dênșă s'a mărginit în acésta din urmă distribuțiune, și prin urmare, articolii tratatului vor fi distribuți în modul următor: 1 Bulgaria, 2 Rumelia orientală, 3 provinciile creștine din Turcia europeană, 4 Muntenegru, Serbia, România, Dunărea, 5 Asia. Vor urma apoi diferitele clause generale cari ating întregul imperiu otoman. Escelența Sa adăogă, că acésta espunere trebuie completată prin mențiunea, că tractatele de la Paris, de la 30 Martie 1856 și acel de la Londra de la 13 Martie 1871, sânt mănținute în tôte părțile unde dispozițiunile lor nu vor fi modificate sau abrogate prin tractatul viitor.

Președintele punând întrebarea, dacă considerațiunile ce d. Desprez a cetit și cari nu privesc de cât planul general, la redacțiunea tratatului, corespund cu intențiunile adunării. Lordul Salisbury rădică obiecțiuni contra dispozițiunii generale, care mănține tractatele anterioare, fără a precisa într'un mod esact, punctele modificate prin învoirile actuale. Escelența Sa nu găsece mai cu semnă decisune suficientă în privința strămtorilor,

D. Desprez observă, că redactarea propusă ocrotescce statul quo, și comitele Corti judecă acésta redacțiune cu atât mai mult oportună cu cât dênșă consacreză acest principiu de drept public care dice, că ori ce clausă neabrogată remâne în vigore.

Resultă din discuțiunea, ce se rădică asupra acestui punct și la care iau parte Lordul Salisbury, D. Desprez comitele Andrasy, prințul de Hohenlohe și președintele, că majoritatea Congresului este favorabilă redacțiunei propusă; și recunósce, în mai multe ale dispozițiunilor sale, mai cu semnă în ceea ce privesc navigațiunea Dunărei, etc., că tractatul de la Paris subsistă; că pe de altă parte, principiul stabilit de art. 2 al tratatului din Londra este mănținut în tótă integritatea sa.

Lordul Salisbury insistând asupra a cestui din urmă punct D. Desprez observă, că redacțiunea comisiunei citéză într'adins tractatul de la Londra împreună cu cel de la Paris, și președintele opinéză asemenea că tractatul de la Londra, departe de a fi atins este din contră confirmat prin mențiunea de care este obiectul.

Comitele de Launay crede, că ar fi preferabil să nu aibă loc o discuțiune generală și să începă pe rând discuțiunea fiecărui articol.

Președintele observă, că de altmintrelea nu a pus în discuțiune, în momentul de față, dispozițiunile tratatului, dar singur planul general de urmat de cătră comisiunea de redacțiune. Alteța Sa adăogă, că privesc ca deja obținut consimțimentul înaltei Adunări la planul prezentat de cătră D. Desprez, care spune, 1 că noul tractat primesc tractatele de Paris, Londra și San Stefano, și 2 că redacțiunea noului tractat va urma ordinea de materii observată în discuțiunea Congresului.

D. d'Oubril dice, că relativ la redactarea tratatului plenipotențiarilor Ruși doresc a prezenta propunerea următoare pe care o și cetesce:

Tratatul de la San Stefano fiind numai preliminar, și prefacerile teritoriale cari au fost stipulate întrînșul fiind modificate și supuse la sancțiunea Europei, nu s'a prevădit acolo termeni pentru remiterea celor interesați a teritoriilor deslupite de imperiul otoman, dar cari se aflau încă ocupate de trupele turcesce.

Astăzi însă că marele puteri au căzut de acord asupra noilor delimitări, pare dar urgent a se fixa termenul necesar pentru punerea în vigoare a celor coordonate de către Congres.

Înalta Adunare înțelegându-se asupra epocelor la care teritoriile ce vor fi restituite M. Sale Sultanului, urmază a fi evacuate, devine dar necesar de a stipula asemenea că localitățile cari urmază a fi deslupite de imperiul otoman și cari se află încă în mâinile Porței, să fie evacuate și date în primirea celui în drept la sorocce determinate.

Ficsarea acelor sorocce pentru fie care cas special, ar pute să incumbe comisiunii de redacțiune.

Mehemet-Ali-pașa cetesce apoi următoarea propozițiune:

„Plenipotențiarilor otomani atrag atențiunea Înaltei Adunări asupra art. X al tratatului de la San Stefano, ale cărui stipulațiuni este indispensabil a se manțină, pentru partea sandjacului Sophiei, care se va uni cu principatul Bulgariei, de ore ce configurarea terenului se opune la formarea altor linii de comunicațiune de cât acelea cari există între Kazasurile de Rahmonli, Ichtiman și Bazardjik pe de o parte, și Kazasurile de Pristine și Uskup pe de alta.“

Președintele observă d-lui plenipotențiar otoman, că Congresul a luat deja o deciziune asupra cestiunii care face obiectul acestui document, dar că, cu toate acestea, propunerea se va imprima și pune la ordinea zilei a ședinței viitoare.

Ședința se rădică la 5 ore fără un quart.

(Urmază subscrierile plenipotențiarilor)

Protocolul Nr. 17.

Ședința din 10 Iuliu 1878.

Erau prezenți: Reprezentanții din ședința trecută.

Ședința se deschide la 2 și jum. ore.

Se face mențiune despre lista prescripțiilor Nr. 12; la ordinea zilei este mai întâi răspunsul, ce trebuie să facă plenipotențiarilor otomani, după instrucțiunile ce au cerut Porței, în privința noiei redacțiuni a art. XVIII, relativ la orașul și teritoriul Khotur, și care a fost aprobat de Congres în ședința de ieri.

Caratheodory-Pașa, reînvoind declarația făcută încă în ședința trecută, dice că, de ore ce linia de fruntarie a teritoriului de ceda a fost trasă de comisarii anglo-ruși, n'are să obiecte nimic la redacțiunea prezentată de comitele Șvaloff.

Congresul ia act de acest răspuns, și trece la reglementarea acestor cestiuni de detaliu, relative la fruntariile districtului Batum, ce se trimisese comisiunii de delimitare.

Principele de Hohenlohe, președintele comisiunii de delimitare, dă cetire documentului următor:

„Comisiunea a decis să tragă fruntaria la apusul Batumului, precum urmază: ea va pleca de la fruntaria rusă ficsată prin tratatul de la San Stefano, la miadă noapte de Kharda și la apusul Artvinului. Va merge drept spre riul Teharoukh, trecând dea lungul spre răsăritul Aschmidenului, mergând de a dreptul spre apus pentru a se lipi de fruntaria rusă, ficsată în tratatul de la San Stefano, la apusul Narimanului, lăsând orașul Olti Rusiei. De la punctul indicat l'ăgă Nariman fruntaria se va îndrepta spre răsărit, va trece prin Trebenek, ce rămâne Rusiei, până la Pennek-Tchai. Va merge de a lungul acestui riu până la Bardouz, apoi se va îndrepta spre apus, lăsând Bardouz și Yénnikoei Rusiei și se va împreuna cu linia ficsată prin tratatul de la San Stefano la Zivin-Kalé.“

Principele de Bismarck constată, că Congresul sancționează rezultatul deliberărilor comisiunii.

La ordinea zilei este apoi propunerea cetită în ședința trecută de d. d'Oubril, și relativă la unele ținuturi ocupate de trupele turce și a căror evacuațiune nu s'a săvârșit încă.

Principele de Bismarck crede, că congresul nu pôte să ficeze de cât un principiu general, și că indicarea termenilor pentru evacuare, trebuiesc rezervată ueia din comisiunile speciale. Plenipotențiarilor Rusiei ar pute să formuleze acest principiu?

Lordul Salisbury este de părere, că pentru pământurile cedate Rusiei de către Turcia, evacuarea de trupele otomane trebuia să aibă loc în acelaș timp când se va efectua evacuarea pământurilor otomane de către trupele ruse.

(Va urma).

Varietăți.

* (Avansament). Împăratul a denumit pe vice-marșalul Iosif baron de Ringelheim, fost comandant al Transilvaniei, de Feldzeigmeister; pe colonelul Iosif baron de Uracca comandant a brigadei de infanterie Nr. 59 în Cernăuți de general-major. Mai departe fură denumiți de major: căpitanul de I clasă Teodor Stanislau al statului de armată, comandant al casei de transport din Sibiiu, în înșurirea de comandant al casei de invalidi din Lemberg; de căpitani I clasă: căpitani de clasa II Alexandru Olariu în reg. de inf. Nr. 64, Alexandru Lupu în reg. de inf. Nr. 64, Spiridion Bussu în reg. de inf. Nr. 33, Iacob Frumossu în reg. de inf. Nr. 63, Iancu Tomes în reg. de inf. Nr. 43, Ieremia Vellean în reg. de inf. Nr. 31, Dumitru Cenna în reg. de art. Nr. 13; de prim-tenenți: tenenții Dionis Algya alias Poppa de Also-Comana, atașat la institutul geografic-militar, super-numericariu la reg. de inf. Nr. 50, Olympiu Pistrilla în reg. de inf. Nr. 33, Ioan Feneșan în reg. de inf. Nr. 38, Aurel Balinth de Lemheny în reg. de inf. Nr. 51, Ioan Popescul în reg. de inf. Nr. 5; de tenente cadetul Nicolau Maior în reg. de inf. Nr. 51.

* (Soldați români decorați). Comandantul armatei II baronul Philippovics a distins cu medalii de „virtute militară“ următorii soldați, cari s'au distins pe câmpul de bătălie din Bosnia:

Din regimentul de infanterie Alexandru Cesareviciu, Mare-principe și clironom al Rusiei Nr. 61: pentru luptele din 9, 10, 11, 16 și 19 August la Tuzla și Doboi medaila de argint clasa a 2-a sergentului Iosif Bacea, corporalului Ioan Berza, infantriștilor Ioan Fisteș, Petru Iosivescu, Cristof Vlad și Martin Stancu.

* (Stipendii). Fericitul Balla a făcut mai multe fundațiuni pentru tineri de religiunea greco-orientală, cari studiază la institutele superioare de învățământ reformate din Pojon, Șarospatac și Debretin. Și până la eruaarea mai de aproape a caracterului acestor fundațiuni se trage atențiunea studenților români de religiunea greco-orientală asupra acestor stipendii numite după fundatorul lor. Aceste stipendii se conferesc de present prin institutele respective.

* (Viscol în Viena). În noptea dela 21 spre 22 ale curenteii în Viena și jur a cădută mereu zăpadă, însoțită curenteii de un adevărat orcan. În câte-va ore zăpada se grămădi atât de mult, încât comunicația s'a întrerupt cu desăvârșire. Nici omnibus nici tramvaiuri nu putéu circula și pedestrii erau nevoiți a merge tot prin

mijlocul stradei, fiindcă se rostogolia zăpada de pe coperișe. Paguba ce a causat acest viscol, grădinilor, parcurilor este enormă. Tote firele telegrafice a fost întrerupte, toate gările a fost necesitate a opri pe un timp ore-care slobodirea trenurilor, așa încât capitala a rămas pe acel timp cu totul izolată și lipsită de ori-ce comunicație.

Comitetul național român din Brașov instituit pentru ajutoriul soldaților răniți în Bosnia și Erțegovina ni a trimis spre publicare următoarea

Consemnare

despre contribuiriile generose făcute în favoarea luptătorilor vulnerați, a veduvelor și orfanilor căzuți în luptă și a celor ce a rămas fără sprijin în urma conchiemărei la arme a rezervistilor.*

Din Brașov: Radu Burbea 2 fl., Nicolae Resnovén 1 fl., Nicolae Furnică 20 cr., Ioan Zamfir jun. 2 fl., Nicolae Priscu 30 cr., Dumitru Gonția 20 cr., Ioan Moșu 10 cr., George Garueț 40 cr., Radu Garneț 20 cr., Ioan Stinghe 20 cr., Nicolae Chivu 10 cr., Ioan Neguș 10 cr., Ristia Frunză 10 cr., Ioan Puicărea 20 cr., Nedelcu Oltean 10 cr., Paraschiva I. Purcărea 10 cr., Neculae Neguș 20 cr., Michail Neguș 20 cr., Ioan Ogea 20 cr., Nicolae Gallu 20 cr., Florea Bobiț 8 cr., Dumitru Mitoc 12 cr., Vasile Gall 8 cr., Ioan Puff 40 cr., George Mesgarean 50 cr., Dumitru Drie Furnică 30 cr., George Neguș 20 cr., George Priscu 40 cr., Ioan Perșinar 10 cr., Petru Achim 10 cr., Dumitru Iarca 1 fl., Ioan Furnică 1 fl., Ioan Bogdan 1 fl., Dumitru Lupan 50 cr., Dumitru Florea 10 cr., Dumitru Priscu 20 cr., Radu Priscu 50 cr., Ioan Mamula 10 cr., Sterie Stinghe 1 fl., I. A. Navrea 1 fl. 20 cr., George Petrovici 50 cr., Ioan Burbea 50 cr., Dumitru Purcărea 20 cr., George Cioflec 20 cr., Nicolae Preda 50 cr., Nicolae Bobancu 20 cr., Ioan Popescu 40 cr., Vasile Muntean 50 cr., Ioan Enea 60 cr., Dumitru Roncea 40 cr., Ioan Peligrad 50 cr., Ioan Trombitaș 50 cr., Ioan Pestrei 10 cr., Ioan Spuderca 20 cr., Dumitru Manu 10 cr., Ioan Stefan 20 cr., Nicolae Burbea 20 cr., Ioan Lupșan 1 fl., Radu Maelat 20 cr., Nicolae Căpătină și Vasile Muscal câte 10 cr., Maria I. Gallu 20 cr., Ioan Burbea 20 cr., Vasile Oltean 20 Iosif Barac protop. 10 fl., Ioan M. Burbea 3 fl., veduva Maria Man. Popp 1 fl., Dumitru Stinghe 1 fl., Dir. George Belisimus 4 fl., George G. Mesgarean 50 cr., B. L. Popoviciu 50 cr., Drie Cioflec 50 cr., Ioan Băcién 40 cr., Ioan Andr. Corb 50 cr., Ioan Pascu 1 fl., Ioan Teclu 1 fl., Maria A Georgiu 2 fl., Dumitru I. Muntean 1 fl., Ioan Rîșca 1 fl., Ioan Spuderca 1 fl., Ioan Manole 4 fl., George Orgidan 50 cr., Nicolae Stefan 50 cr., Nicolae Serin 20 cr., Iacob Grindu 50 cr., Nicolae Vlaicu 50 cr., Ioan Lebu 40 cr., Nicolae Salveț 50 cr., Ioanichie Remosian 50 cr., Vasile Tabara 20 cr., Nicolae Stinghe 30 cr., Ioan Lupșan 50 cr., George Stinghe 30 cr., Ioan Oltean 1 fl., Vasile Guși 10 cr., George Villi 20 cr., Ioan Stinghe 20 cr., Ioan Zamfir 20 cr., Ioan Coliban 30 cr., George Piernea 1 fl., Ioan Bobancu 1 fl., Elena viduă Gge. Voina 16 cr., Nicolae Voina 10 cr., Stanca Bidu 7 cr., Ioan Carstolovean 30 cr., Mihail Iavanciu 1 fl., Andr. Androne par. 2 fl. 7 cr., — Suma; 69 fl. 78 cr.

Din Satulung: Irimie Verzea paroch, 1 fl., Alecsie Verzea 1 fl., Dumitru Cojea 20 cr., Radu Popa Viciu 2 fl., Ioan Coman Stoian 1 fl., Cosma I. Stoian 50 cr., Ioan I. Nistor 50 cr., Coman Stoian 1 fl., Petcu Sasu 2 fl., Ioan Gavet 1 fl., Constantin Popa 1 fl., Vasile Ciceiu 20 cr., Radu Manole 20 cr., Moise Ciuta 1 fl., Dumitru Pana 30 cr., Ioan N. Sasu 90 cr., Ioan Moldovan 40 cr., Oprea P. Ciurea 50 cr., Dumitru Proca 30 cr., Drăgan Patea 50 cr., Nicolau Pana sen. 1 fl., George Tocit sen. 1 fl., Radu Tocit 1 fl., Stan Tocit 50 cr., Aldea Tocit 60 cr., George Tocit 50 cr., Stoica I. Patea 1 fl., George Aldelean 1 fl., George Sas 50 cr., Reveca N. Batu 20 cr., Emilia G. G. Popa 20 cr., George Tocit 1 fl., Ioan Stan Popa 2 fl., Nicolau Muntean, înv. 20 cr., Drăgan Petcu 1 fl., Florea Avrigean 30 cr., Zacharie Bodean 30 cr., Nicolae Muntean 20 cr., Bucur Bodean 50 cr., Ioan Paltanea 1 fl., Petru Bodean 60 cr., Zacharia Țiteiu 50 cr., Maria Ardelean 20 cr., Vasile Lupu 40 cr., Radu Bercariu 40 cr. — Suma 30 fl. 90 cr.

* Colectele de mai sus, după cum arată consemnarea în original, s'au făcut de domii: Radu Burbea, N. Rosnovéan, Ioan Lupșan, I. Trombitescu, Andronic Androne, Ioan D. Spuderca, D. Baiulescu și dr. Petru Cioran.

Din Dârste: Toma Bârsan, paroch 50 cr., Dumitru Mórcaș 50 cr., Ioan Bogdan 10 cr., Stefan Mórcaș 5 cr., Anghel Mórcaș 5 cr., Nicolau Mararoia 15 cr., George Bodean 5 cr., Nicolau Bojan 5 cr., ved. Maria V. Muntean 10 cr., Ioan Tampa 5 cr., George G. Barbu 10 cr., Toma Barbu 5 cr., Tioica Cariman 10 cr., Nicolau Mórcaș 20 cr., Bucur Șuveiu 10 cr., George Voina 10 cr., Alecsie Barb 25 cr., Ioan Aldulea 10 cr., Alecsie Popoviciu 25 cr., Staicu Barbu 50 cr., Radu Zsiga 10 cr., Ioan Muscal 2 1/2 cr., Stan Fugaciu 15 cr., N. N. 1 fl., Petru Radu 7 1/2 cr., Ilie Mórcaș 15 cr., Ioan Bodjan 10 cr., George Muntean 5 cr., Iancu Bârsan 50 cr., Ioan Toma Mórcaș 10 cr., Stoica Mórcaș 20 cr., Ioan G. Mórcaș 25 cr., Dumitru Mórcaș 25 cr., Ioan Mórcaș 10 cr., Constantin Fugaciu 10 cr., Ionită Mórcaș 10 cr., ved. Parasch. Popoviciu 10 cr., Stoica Sirbu 10 cr., Ioan G. Sirbu 5 cr., Toma Fugaciu 5 cr., Ioan St. Sirbu 10 cr., Ioan Muntean 5 cr., Ioan G. Bârsan 15 cr., Ioan G. Săcelean 10 cr., Dumitru Săcelean sen. 10 cr., Stoica Moroan 5 cr., Nicolau Chirilă 5 cr., Toma Muntean 15 cr., Constantin Bârsan 5 cr., Ioan Fugaciu 5 cr., Vasile Fugaciu 5 cr., Zinca Papa 50 cr., Toma T. Mórcaș 20 cr., George G. Bârsan 5 cr., Stoica Muntean 5 cr., ved. Maria G. Meșotă 5 cr., George Meșotă 5 cr., Zacheiu Oltean 10 cr., George Toma Bârsan 50 cr., Dumitru Voina 20 cr., Dumitru Săcelean jun., 20 cr., Teodor Sirbu 10 cr., Teodor Fugaciu 25 cr., Radu Mórcaș sen. 10 cr. — Suma 10 fl. 15 cr.

(Va urma).

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Viena, 11 Nov. n. „Polit. Corr.“ publică testul proclamațiunii împărătesci către populațiunea Bosniei împreună cu amnestie generală pentru toți resculații din Bosnia și Erțegovina. Sânt eschiși capii marcați deja arestați, însă și în privința acestora, în casuri demne de considerare, se vor face propuneri de agrățiere.

Bursa de Viena

din 11 Novembre n. 1878.

Argint	100 —
Galbin	5 59
Napoleon d'aur (poli)	9 37 1/2
Valuta nouă imperială germană	57 90

Economic.

Sibiiu, 8 Noemvre n. Pro hectolitru: Grâu fl. 5.40—6.20; Grâu sēcăreș, fl. 4.50—5.10; Săcară fl. 3.60—4.—; Orz fl. 4.—; Ovės fl. 1.90—2.30. Cuceruz fl. 2.80—3.20; Mălaiu fl. 4.50—5; Cartofi fl. 1.50—2.—; Semență decănepă fl. 6.—; Mazere fl. 7.—; Linte fl. 8.—; Fasole fl. 4.50—; pro 50 chilo: Făină de păne fl. 4.75; Slănină fl. 34; Unsore de porc fl. 34.—; Sēu brut pro 50 chilo: fl. 16.50; Luminări de sēu pro 50 chilo fl. 30.—; Sēu de Luminări fl. 25; Săpun fl. 22.—; Fân pro 50 chilo fl. 0.90—0.90; Cănepă pro 50 chilo fl. 29—31; Lemne virtose de foc pro metru cubic fl. 3.20 Spirit pro grad 50—55 cr.; pro chilo: carne de vită 32—40 cr.; Carne de vițel 32—36 cr. carne de porc 38—50 cr.; carne de berbec 26—28 cr.; oue 9 de 20 cr.

Arad, 2 Noemvrie n. În privința bucatelor comerciului continuă a sta localul. Comercianții străini nu vor să cumpere de cât cu prețuri cât mai estine și economii nu vor să vëndă cu asemenea prețuri, deși grănarele sânt indesuite din samă afară. Transacțiunile se mărginesc pe lângă consumul de toate zilele. Grâu s'a adus puțin și a reușit en fl. 6.50—9 pro maza metrică. Unii din morari au cumpărat căi-va mici saci de grâu cu fl. 7.50—8.50. Cuceruzul s'a vëndut cu fl. 3.60—3.75, un preț relativ mășior una fiind că otertele au fost neînsemnate, alta fiind că plouase îndelungat. Săcară a trecut puțin cu fl. 5 prv m. m. Orz fl. 5.20—5.30. Ovės fl. 5.25—5.30, Spiritul, marfă promptă în mare 26.25—26.50 fără vas, în mic 22—27.50 fără și 30—30.50 cu bute cu tot pro 100 litre procentuale.

Estras din foia oficială „Budapesti. Közlöny.“

Licitațiuni: în 4 Dec. 1878 și 4 Ian. 1879 imobil. rămasului după Iosif Crișan în Barabant (trib. Alba Iulia); în 30 Nov și 30 Dec. imobil. lui Alecsandru Sebe în Șomcuta a mare (jud. cerc.); în 18 Nov. imobil. lui Vasile Moldovan și soți în Cristurul Șieiului (trib. Dej); în 30 Dec. 1878 și 30 Ian. 1879 imobil. lui Iosif Wolff și soți în Sighișora (jud. cerc.); în 13 Nov. mobil. lui Nicolae I. Bobian în Brașov (trib.); în 11 Dec. 1878 și 11 Ian 1879 imobil. rămasului după George Banyai în Cluj (tribunal); în 4 Nov. imobil. lui Solomon Hersch în Mediaș (jud. cerc.); în 23 Nov. imobil. lui Mihai Buczi în Cluj (trib.); în 14 Nov. imobil. lui Lupu Hersch în Baia mare (jud. cerc.); în 28 Nov. și 28 Dec. imobil. lui Martin Wagner în Agnita (jud. cerc. Sighișora); în 23 Nov. imobil. lui Nichifor și George Lăzău în Ampoita (tribunal Alba Iulia); în 27 Nov. imobil. rămasului după Carol Heidel și veduvei sale în Reghinul săsesc (jud. cerc.); în 27 Nov. și 28 Dec. imobil. Ioanei Tekles în Brașov (tribunal).